

Sygn. akt VI Ga 415/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Sędziowie: SO Anna Walus – Rząsa (spr.)

SR del. Marta Zalewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: R. L.

przeciwko: (...) S.A.

w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 22 lipca 2015 r., sygn. akt V GC 242/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda R. L. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt **VI Ga 415/15**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 marca 2016 r.

Powód R. L., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w K., wniósł o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od pozwanego (...) S.A. w S. (obecnie (...) S.A. w S.) kwoty 4.274,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wedle norm taryfowych.

W uzasadnieniu pozwu podano, iż w dniu 30 lipca 2013 r. w wyniku kolizji drogowej, szkodzie uległ pojazd należący do małżeństwa M. S. i B. S.. Przedmiotowa szkoda została zgłoszona pozwanemu. Pozwany przyjął szkodę całkowitą wskazując, że wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 9.200 zł, zaś powypadkową pozostałość wyceniono na kwotę 3.480 zł. Poszkodowani otrzymali odszkodowanie z tytułu uszkodzonego pojazdu w kwocie 5.720 zł. Wrak pojazdu należący do poszkodowanych został w dniu 12 sierpnia 2013 r. przewieziony na parking powoda, który prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie holowania pojazdów i przechowywania pojazdów na parkingu

strzeżonym. Poszkodowani nie mogli sprzedać wraku pojazdu za cenę podaną przez pozwanego, zwracali się do niego o pomoc w zbyciu wraku, ale otrzymali informacje, że się tym nie zajmuje. W zbyciu wraku pomagała przede wszystkim firma powoda. Przychodziło wielu potencjalnych nabywców, ale nikt nie chciał nabyć pojazdu za wskazaną przez ubezpieczyciela cenę. Finalnie wrak pojazdu został zbyty w dniu 7 stycznia 2014 r., więc poszkodowani otrzymali pieniądze dopiero w tym dniu. W dniu 11 stycznia 2014 r. powód wystawił fakturę za wykonane na rzecz poszkodowanych usługi bezpośrednio związane ze zdarzeniem powodującym szkodę z tytułu holowania pojazdu uszkodzonego i przechowywania pojazdu na parkingu strzeżonym. Przedmiotowa faktura została niezwłocznie przesłana do pozwanego – ubezpieczyciela, jako odpowiedzialnego za likwidację szkody. Ubezpieczyciel w piśmie z dnia 15 lutego 2014 r. zakwestionował zasadność parkowania pojazdu ponad 16 dni. Pozwany wypłacił w sumie kwotę 891,75 zł tytułem szkód poniesionych przez poszkodowanych. Na podstawie umowy powód nabył wierzycielność przysługującą poszkodowanym względem pozwanego.

Na podstawie dołączonych do pozwu dokumentów, w dniu 9 lutego 2015 r. wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 283/15, uwzględniający żądania pozwu.

Strona pozwana (...) S.A. w S. zaskarżyła nakaz w całości, co zgodnie z art. 505 § 1 k.p.c., spowodowało utratę jego mocy. Wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany stwierdził, iż zgodnie z art. 354 § 2 k.c. poszkodowani mają obowiązek współdziałania w wykonaniu zobowiązania przez dłużnika, a przede wszystkim minimalizacji skutków powstałej szkody. Zarzucił, iż powód nie udowodnił dochodzonych pozwem roszczeń. Powód w żaden sposób nie dowiódł, iż wykazał należytą staranność mającą na celu zbycie wraku uszkodzonego pojazdu. Nie wykazał, żeby poszkodowani próbowali sprzedaży przez aukcje internetowe czy ogłoszenia w prasie. Pozwany wskazał, iż w interesie powoda nie leżało niezwłoczne zbycie pojazdu, gdyż dłuższe parkowanie oznaczało dla niego wyższy zysk. Podniósł, iż poszkodowani mogli dokonać zbycia pojazdu za kwotę niższą i dochodzić od ubezpieczyciela zapłaty różnicy pomiędzy ceną ustaloną w toku likwidacji szkody a ceną uzyskaną ze sprzedaży pozostałości pojazdu.

Sąd Rejonowy w Krośnie po dokonanej ocenie materiału dowodowego wyrokiem z dnia 22 lipca 2015 r. sygn. akt V GC 4242/15 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.274,25 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 831 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W trakcie postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 30 lipca 2013 r. w wyniku kolizji drogowej, szkodzie uległ pojazd marki S. (...) nr rej. (...), należący do małżeństwa M. S. i B. S.. Sprawca kolizji zawarł umowę ubezpieczenia OC z pozwanym. Przedmiotowa szkoda została zgłoszona pozwanemu niezwłocznie po zdarzeniu drogowym i została zarejestrowana pod numerem (...). Pozwany dokonał oględzin uszkodzonego pojazdu i przyjął szkodę całkowitą wskazując, że wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 9.200 zł, zaś powypadkową pozostałość wyceniono na kwotę 3.480 zł. Poszkodowani otrzymali odszkodowanie z tytułu uszkodzonego pojazdu w kwocie 5.720 zł. Wrak pojazdu należący do poszkodowanych został w dniu 12 sierpnia 2013 r. przewieziony na parking powoda i w tym dniu zawarta została pomiędzy poszkodowanymi a powodem umowa najmu samochodu zastępczego, holowana pojazdu, przechowania pojazdu na parkingu strzeżonym. W dniu 11 stycznia 2014 r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) za wykonane na rzecz poszkodowanych usługi bezpośrednio związane ze zdarzeniem powodującym szkodę z tytułu holowania pojazdu uszkodzonego i przechowywania pojazdu na parkingu strzeżonym. Ubezpieczyciel w piśmie z dnia 15 lutego 2014 r. zakwestionował zasadność parkowania pojazdu ponad 16 dni i wypłacił w sumie kwotę 891,75 zł tytułem szkód poniesionych przez poszkodowanych. Na podstawie umowy z dnia 29 września 2014 r. powód nabył wierzycielność przysługującą poszkodowanym względem pozwanego objętą fakturą nr (...). Strona pozwana została powiadomiona o cesji wierzycielności pismem z dnia 29 września 2014 r. Jak wynika z zeznań świadków B. S. i J. L. poszkodowani nie mogli sprzedać wraku pojazdu za cenę podaną przez pozwanego pomimo szeroko zakreślonych działań w tym zakresie m.in. ogłoszeń na portalach O. i(...). W próbach sprzedaży pomagał powód, ale ponieważ nie przynosiły one rezultatu, B. S. zwracał się o pomoc w zbyciu wraku do ubezpieczyciela, ten jednak nie tylko nie udzielił pomocy w poszukiwaniu nabywcy, ale wciąż utrzymywał swoje stanowisko w zakresie wartości pojazdu.

W świetle powyższych zeznań, którym Sąd Rejonowy dał wiarę w całości jako jasnym logicznym i korespondującym z pozostałym zebranym w sprawie materiałem dowodowym, zarzuty pozwanego o braku wykazania należytej staranności mającej na celu zbycie wraku uszkodzonego pojazdu jawią się jako zupełnie bezzasadne, a zarzucanie, iż w interesie powoda nie leżało niezwłoczne zbycie pojazdu, gdyż dłuższe parkowanie oznaczało dla niego wyższy zysk jest wręcz absurdalne.

Pozwany powołał się na wynikający z art. 354 § 2 k.c. obowiązek współdziałania, tymczasem to on nie tylko nie pomagał poszkodowanemu w zbyciu pojazdu, ale dodatkowo pomimo próśb B. S. dotyczących obniżki ceny, ciągle utrzymywał swoje pierwotne stanowisko w tym zakresie. Jeśli chodzi o ostatni zarzut, iż korzystający z pojazdu zastępczego w ogóle nie odczuł kosztów parkowania, gdyż fatycznie za tę usługę (...) tylko prawem do wierzytelności wobec pozwanego, to Sąd Rejonowy podniósł, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. W tych okolicznościach, na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Sąd Rejonowy orzekł jak w pkt I wyroku. O odsetkach w ustawowej wysokości orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzono także na rzecz powoda kwotę 831 zł tytułem kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana. Zaskarżając wyrok w całości zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 232 k.p.c. i art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej i wszechstronnej oceny dowodów i uznanie faktu dołożenia przez powoda należytej staranności przy próbie zbycia pojazdu za udowodniony na podstawie samych zeznań powoda i poszkodowanego – co miało zasadniczy wpływ na treść rozstrzygnięcia;
2. błędną wykładnię art. 354 k.c. i art. 361 k.c. poprzez uznanie, że zwłoka powoda z dokonaniem sprzedaży wraku uszkodzonego pojazdu i umieszczenie go na płatnym strzeżonym parkingu na okres 148 dni stanowi wypełnienie obowiązku minimalizacji szkody, nie może być uznane za nielojalne postępowanie i nie naraża pozwanego na straty;
3. błędną wykładnię art. 354 § 2 k.c. poprzez uznanie, iż przepisy prawa nakładają na ubezpieczyciela obowiązek organizacji procesu zbycia wraku;
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu przez Sąd, iż brak jest związku logicznego pomiędzy 148-dniowym postojem wraku uszkodzonego pojazdu na parkingu należącym do powoda, a uzyskanym przez niego zyskiem, a co za tym idzie – iż świadczenie tej usługi przez tak długi okres nie leżało w jego interesie.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I i oddalenie powództwa oraz zmianę rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu, poprzez obciążenie strony powodowej całością kosztów procesu w obu instancjach.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu wedle norm przepisanych za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się całkowicie nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy należycie przeprowadził postępowanie dowodowe i ocenił jego wyniki, w rezultacie niewadliwie ustalił stan faktyczny i prawidłowo ocenił go pod względem prawnym. Zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne Sądu Rejonowego, Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne, bez konieczności ponownego ich przytaczania.

W ocenie Sądu Okręgowego chybnym okazał się zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. i 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej i wszechstronnej oceny dowodów. Sąd II instancji zważył bowiem, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wykazania, że tenże sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, albowiem jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął to sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu (zob. wyrok SA w Poznaniu z 21 marca 2008 r., I ACa 953/07, Lex nr 466440). Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena taka dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i – wając ich moc oraz wiarygodność – odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok SN z 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (wyrok SA w Szczecinie z 12 września 2012 r., I ACa 568/12). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości, ale koniecznym jest wskazanie przez skarżącego przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (wyrok SA w Szczecinie z 13 września 2012 r. I ACa 445/12). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok SA w Warszawie z 17 maja 2012 r., I ACa 31/12). Sąd I instancji ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Reguła ta, współokreślająca granice swobodnej oceny dowodów, nie będzie zachowana wtedy, gdy wnioski wyprowadzone przez sąd przy ocenie dowodów nie układają się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, lecz pozostają ze sobą w sprzeczności, a także, gdy nie istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebrany w sprawie materiałem dowodowym (wyrok SA we Wrocławiu z 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12).

Odnosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, iż wszelkie zarzuty apelującego skierowane przeciwko podstawie faktycznej są bezprzedmiotowe. Zarzuty apelacji sprowadzają się do gołosłownej polemiki pozwanego z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I instancji, stanowią polemikę ze swobodną oceną dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji, której to ocenie nie można nic zarzucić, skoro ocena ta nie wykracza poza ramy określone w art. 233 § 1 k.p.c. i koncentrują się na próbie przeforsowania przez pozwanego swojego stanowiska w sprawie.

Sąd II instancji uznał, że zasadnie powód domagał się pokrycia przez stronę pozwaną kosztów holowania oraz przechowywania uszkodzonego pojazdu na parkingu strzeżonym. Skoro uszkodzony pojazd zgodnie z szacunkiem strony pozwanej posiadał określoną wartość rynkową, to poszkodowani mogli żądać pokrycia kosztów parkowania za okres co najmniej do chwili kiedy sprzedaż tego pojazdu była możliwa. Zapewne do sprzedaży wraku doszłoby szybciej, gdyby nie fakt, że ubezpieczyciel zawyżył wartość wraku pojazdu i w efekcie przyczynił się do zwiększenia rozmiaru szkody, co konsekwencji uniemożliwiało poszkodowanym jego szybkie i efektywne zbycie. Nadto odmówił on pomocy w sprzedaży wraku za podaną cenę. Pozwanemu zarzucić można, brak współdziałania z poszkodowanymi w zakresie zagospodarowania wraku pojazdu i przerzucenie w tym zakresie wszelkich obowiązków na nich. Nie znalazł potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym zarzut, jakoby strona powodowa przyczyniła się do zwiększenia szkody. W rozpoznawanej sprawie cały poniesiony przez poszkodowanych koszt parkowania samochodu

stanowi uszczerbek w jego majątku, pozostający w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem, za którego skutki ponosi odpowiedzialność strona pozwana.

Przepis art. 361 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, przejawiającą się tym, że powinno ono odpowiadać wysokości doznanej przez poszkodowanego szkody i rekompensować uszczerbek w jego majątku. Podstawową funkcją odszkodowania jest zatem kompensacja w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uzasadnienia wyroku SN z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00).

Faktycznie obowiązkiem poszkodowanego jest działanie zmierzające do ograniczenia rozmiarów szkody, ale w okolicznościach niniejszej sprawy, nie ma podstaw do uznania, że poszkodowani ten obowiązek naruszyli. Sąd Okręgowy podziela również stanowisko Sądu Rejonowego, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy były podstawy do przyjęcia, że koszt parkowania uszkodzonego pojazdu poszkodowanych na parkingu strzeżonym pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym im szkodę.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c., o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono mając na uwadze wynik tego postępowania oraz treść art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. Na koszty postępowania apelacyjnego złożyły się koszty zastępstwa procesowego strony powodowej, których wysokość Sąd Okręgowy ustalił opierając się na treści § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).